

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3214

av Elisabeth Svantesson m.fl. (M)

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga etableringsplanen till tre år och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förstärkt jobbstimulans för nyanlända och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stödboenden och differentierade schabloner i mottagandet av ensamkommande barn och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga satsningen på kvinnors arbetsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

Sammanfattning

Vi ser ett nytt utanförskap växa fram som drabbar utrikesfödda och unga med svag utbildning särskilt hårt när de inte ges möjlighet till jobb. För att möta det nya utanförskapet behövs reformer för att rusta människor med kunskap, bättre drivkrafter till jobb och nya vägar till jobb. Inom utgiftsområde 13 lägger vi förslag för att förbättra rustningen av nyanlända och avlasta kommunerna genom att förlänga etableringsuppdraget till tre år. Vi vill också förbättra drivkrafterna till arbete genom att förstärka jobbstimulansen för den som har etableringsersättning. Dessutom föreslår vi att mottagandet av ensamkommande barn kan bli mer kostnadseffektivt, genom införandet av stödboenden och differentierade schabloner. På jämställdhetsområdet gör

vi en riktad satsning för att förbättra kvinnors arbetsmiljö och förebygga att kvinnor slås ut i förtid ur arbetslivet.

Anslagsanvisning

Tabell 1. Moderaternas förslag till anslag för 2016 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor)

Anslagsförslag 2016 för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Integrationsåtgärder	73 780	-30 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktmottagande	12 567 879	-793 000
1:3 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	5 048 000	+188 000
1:4 Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare	2 682 914	-390 000
1:5 Hemutrustningslån	302 120	
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	109 114	
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	47 919	
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	238 539	
Summa	21 070 265	-1 025 000

Politikens inriktning

Sveriges enskilt största samhällsutmaning är det nya utanförskap som vi ser växa fram. Ett utanförskap som drabbar utrikesfödda och unga med svag utbildning särskilt hårt när de inte ges möjlighet till jobb. Motsvarande en av sju personer i arbetsför ålder i Sverige befinner sig i dag i utanförskap och lever på bidrag. Det är inte bara en förlust för den enskilde utan en förlust för Sverige när samhället misslyckas att ta till vara människors potential.

För att bryta det nya utanförskapet har moderaterna presenterat ett reformpaket. Det handlar om att rusta människor med kunskap och kompetens för att ta det första jobbet, att ställa krav på att anstränga sig för det första jobbet samt att skapa fler vägar till och göra det mer lönsamt att ta det första jobbet.

Regeringen har inga förslag på hur det nya utanförskapet ska mötas eller hur integrationen ska förbättras. Att höja skatterna på jobb och företagande och försämra drivkrafterna att arbeta riskerar istället att fördjupa det nya utanförskapet.

Förlängda etableringsinsatser avlastar kommunerna

Det är tydligt att kvaliteten och effektiviteten i integrationsarbetet måste förbättras.

Etableringsformens syfte var gott: fokus ska ligga på jobb även för nyanlända. Men då

många som kommer har låg utbildningsbakgrund eller liten erfarenhet av jobb behövs fler insatser, och under längre tid.

Moderaterna vill att etableringsperioden ska förlängas från dagens två år till tre år. En förlängning av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag innebär att staten tar ett större ansvar för individens insatser och försörjning, vilket också underlättar för kommunerna. Det kan i sin tur bidra till att kommunerna ökar sitt mottagande så att kommunplaceringar för nyanlända går snabbare och fler kan påbörja sina etableringsinsatser. Moderaterna avsätter 875 miljoner kronor år 2017 för förlängda etableringsinsatser. Satsningen trappas upp successivt till 1,6 miljarder kronor år 2019.

Vi avvisar regeringens förändringar av ersättningen till kommuner som tar emot nyanlända. Vi anser fortsatt att det bör finnas en prestationsbaserad ersättning för att uppmuntra kommuner som tar ett stort ansvar.

Bättre drivkrafter till arbete

Drivkrafterna för jobb bland nyanlända behöver stärkas. Det skapas betydande marginaleffekter när en person går från etableringsersättning till arbete. När etableringsreformen genomfördes infördes därför också en jobbstimulans. Denna bör förstärkas. I samband med att etableringsplanen utökar från två till tre år, enligt vårt förslag, vill vi att tiden då en person kan få etableringsersättning samtidigt som denne har ett jobb utökas från sex månader till ett år. Satsningen uppgår till 188 miljoner kronor 2016 och ökar till 239 miljoner kronor 2019. Att regeringen nu avskaffar denna jobbstimulans är vi kritiska till.

Mer effektivt flyktingmottagande

Kostnader för mottagandet av ensamkommande barn representerar idag en tredjedel av Migrationsverkets ersättningar och boendekostnader. I takt med att antalet ensamkommande barn förväntas stiga ytterligare under kommande år kommer mottagandet utgöra en än större del av Migrationsverkets kostnader. I ett sådant läge är det viktigt att staten säkerställer att mottagandet håller god kvalitet, men också att det är kostnadseffektivt och ändamålsenligt för att tillgodose barnens och ungdomarnas behov.

Ersättningsystemet för ensamkommande barns boende har brister, då en stor del av placeringarna ersätts av staten på löpande räkning, baserat på kommunernas kostnadsredovisning. Vidare är boendeformerna inte ändamålsenligt utformade för gruppen. I dagsläget bor äldre barn ofta på så kallade HVB-hem – hem för vård eller

boende som tillskapades för barn och ungdomar i särskilt behov av vård och uppsyn och har en mycket hög vårdnivå, och platserna är därmed resurskrävande. Ensamkommande äldre barn har i många fall inte den typ av vårdbehov som HVB erbjuder.

Moderaterna anser därför att boendet för ensamkommande barn bör reformeras. För äldre barn finns det behov av en ny boendeform, stödboende, som passar barnens behov bättre. Vidare bör differentierade schabloner införas i syfte att öka kostnadseffektiviteten, förenkla regelverket och minska den administrativa bördan för kommunerna.

Fortsatt satsning på kvinnors arbetsmiljö

Sedan 1980-talet har kvinnor haft högre sjukfrånvaro än män, och skillnaderna fortsätter att öka. Fler kvinnor än män tvingas lämna arbetslivet i förtid på grund av ohälsa och kvinnor uppger också i högre grad än män att de lider av såväl fysiska som psykiska arbetsrelaterade besvär. Det finns troligen flera orsaker till detta. Det är dock mycket som pekar på att skillnader i arbetsmiljön mellan kvinnodominerade och mansdominerade arbetsplatser är en viktig faktor.

Mot den bakgrunden vill vi att Arbetsmiljöverket ska ha ett särskilt fokus på kvinnors arbetsmiljö och på insatser som kan förebygga att kvinnor slås ut från arbetslivet på grund av arbetsmiljörelaterade problem. Därför avsätter vi 15 miljoner kronor per år under åren 2016–2019.

För att finansiera prioriterade satsningar görs en justering av de anslag som berörs av PLO-uppräknings från år 2017 och framåt. Effekten blir att uppräknings av vissa anslag blir något lägre jämfört med regeringens förslag.

Elisabeth Svantesson (M)

Katarina Brännström (M)

Hanif Bali (M)

Christian Holm Barenfeld (M)

Jenny Petersson (M)